

1.-4. trinn
5.-7. trinn
8.-10. trinn
Videregående

TILBUD TIL
SKOLER

SVERRES
BORG
TRØNDELAG
FOLKEMUSEUM

NORSK
DØVEMUSEUM

Trondhjems
Sjøfaksmuseum

Innhold

Generell informasjon	2
1.-4. trinn	3
5.-7. trinn	3-4
8.-10. trinn	4-5
VGS	5
Norsk Døvemuseum	6
Trondhjems Sjøfartsmuseum	6
Historier fra et marked (India 2011)	7
Sverresborgjul	7
Praktisk informasjon og bestilling	8
Kalender skoleåret 2011/ 2012	8

Generell informasjon

I dette heftet finner dere informasjon om undervisningstilbudene vi tilbyr på våre tre museer. Her vil dere finne ut mer om HVA vi tilbyr, NÅR vi tilbyr det og til HVILKE TRINN. Dette er også spesifisert i en oversiktlig tabell på baksiden av heftet.

Dette skoleåret fordeler vi de forskjellige tilbudene på de forskjellige trinnene, slik at vi har kapasitet til å ta i mot alle som ønsker å besøke oss. Vi kan dessverre ikke lenger tilby alt hele året. Det betyr at vi kjører tilbudene mer i bolker enten om høsten eller om våren. Selv om dette kan bety at det krever litt mer planlegging, så ser vi at det samtidig også kan være mer forutsigbart og fornuftig å legge det opp slik vi har gjort i år.

Ønsker dere å bestille et tilbud på Sverresborg eller på Trondhjems Sjøfartsmuseum, så tar dere kontakt med bookingkontoret på Sverresborg via:
E-post: booking@sverresborg.no (vi anbefaler at dere sender e-post)
Eller per tlf.: 73 89 01 15
(man-fre kl. 08.00 – kl. 11. 30)

Ønsker dere å bestille et tilbud på Norsk Døvemuseum, tar dere direkte kontakt via:
E- post: ndm@sverresborg.no
Eller per mob.: 468 29 205
(73 89 01 15)

For påmelding til Den Kulturelle Skolesekken, ta kontakt med museums-
pedagogisk avdeling:
E-post: marielle.malmo@sverresborg.no
Eller per tlf.: 73 89 01 12 (dir) / 00

Et museum er et møtested for diskusjon, refleksjon og læring. Vi forholder oss til Kunnskapsløftet på alle nivå og ønsker å være et komplement til det dere jobber med i skolen. Gi oss derfor gjerne innspill på vårt arbeid – alt er med på å gjøre oss til en bedre læringsarena!

Vi skaper møter i kulturarven!

Mvh
Museums-
pedagogisk avdeling
Sverresborg Trøndelag Folkemuseum

1.-4. trinn

Kong Sverre og borgen

1.-2. trinn – Høst

Gjennom egenaktivitet og dramalek, lar vi elevene bli kjent med kong Sverre og hvorfor han bygde borgen sin her – lenge før det ble et museum. Kong Sverre trenger hjelp av mange små birkebeinere til å forsvare borgen sin! Barna opplever historien gjennom selv å ta del i den.

Kr. 25,- pr. elev

Den gamle gården – Høst

Bli med til gården Litjbuan og lær om livet på gården i gamle dager. Barna får høre litt om hvert hus på tunet, hva de ble brukt til og hvem som brukte dem. Far var f.eks. i smia, mens mor passet stabbursnøkkelen. Hva gjorde så barna? Hvilke dyr hadde de? Hva spiste de? Elevene får være med og se inn i staburet og dagligstua.

Kr. 25,- pr.elev

NYHET: Musikk på museum

1.-3. trinn – Vår

På gården Nesset, omgitt av tømmervegger og gamle gjenstander, legger vi opp til en museal musikkstund. Gjennom sang, dans og bevegelse formidler vi folkelige sangleker og sangdanser på nivå med elevenes alder. Noe er kjent kulturhistorisk materiale, noe er mindre kjent. Vi tar utgangspunkt i gamle gjenstander og bilder og forteller, synger og beveger oss sammen med barna.

Periode: Mars. Uke 9-12: tirsdager og fredager

Introduksjonspris: Kr. 20,- per elev

Eventyrstund – Vår

Det var en gang...Vi forteller kjente folkeeventyr som Askeladden som kappåt med trollet og Prinsessen som ingen kunne målbinde og bruker drama i formidlingen. I skinnen fra peisilden blir både troll og Askeladd levende.

Kr. 25,- pr.elev

Samisk kultur – Vår

I samisk avdeling forteller vi om det tradisjonelle leveviset til sørsamene. I gamma er det varme reinsdyrskinn å sitte på og det knitrer fra bålet. Dere får høre om sørsamenes kultur, og et spennende samisk eventyr blir det også. I kreativt verksted baker vi Læjpieh, et samisk brød.

Kr. 50,- pr elev (kr. 40,- uten baking)

5.-7. trinn

Spor av middelalder – Høst

Vi besøker Haltdalen stavkirke og ruinene etter kong Sverres middelalderborg, begge fra slutten av 1100-tallet. Hvordan var det for menneskene i middelalderen å komme til denne kirken? Hvorfor bygde kong Sverre borgen sin akkurat her? Omvisningen er ypperlig som innledning til temaet middelalder.

Kr. 25,- pr. elev.

Byggeskikk – Høst

Hus forteller en historie om menneskene som bodde der, hvordan de levde og hvilke utfordringer de ble stilt ovenfor. Med utgangspunkt i bygninger på museet ser vi på materialvalg, byggeteknikk, rominndeling og blir bedre kjent med den lokale byggeskikken. Etter omvisningen får elevene prøve å lafte selv med museets byggesett.

Kr 25,- pr. elev

5.-7. trinn

Samisk kultur – Vår

I samisk avdeling forteller vi om det tradisjonelle leveviset til sørsamene. I gamma er det varme reinsdyrskinn å sitte på og det knitrer fra bålet. Dere får høre om sørsamenes kultur, og et spennende samisk eventyr blir det også. I kreativt verksted baker vi "Laejpieh", et samisk brød. I tillegg kan vi vise film om bygging av ei gamle. Varighet ca. 2 timer. (Her anbefaler vi tidlig bestilling! Førstemann til mølla!)
Kr. 50,- pr elev (kr. 40,- uten baking)

Gammeldags skoletime – Vår

I skolestua fra Selbu får dere høre om hvordan skoledagen kunne arte seg for ca. 150 år siden. Hvilke fag ble det

undervist i, og hvem kom til skolen? Elevene må synge salme og pugge bud. Til slutt over vi også på skjønnskrift. Vi går ut og inn av rolle. "Hjemmelekse" kan lastes ned fra vår hjemmeside og gåes gjennom med elevene før besøket.
Kr. 25,- pr.elev

Livsbilder – Høst og vår

Dette er en moderne utstilling som handler om livet i Trondheim og Trøndelag de siste 150 år. Menneskenes ulike livsfaser; barndom, ungdom, voksenliv og alderdom er "rød tråd" i utstillinga. Introduksjon til utstillingen + oppgaver som elevene kan løse alene eller sammen i grupper.
Kr.25,- pr. elev

8.-10. trinn

Spor av middelalder – Høst

Vi besøker Haltdalen stavkirke og ruinene etter kong Sverres middelalderborg, begge fra slutten av 1100-tallet. Hvordan var det for menneskene i middelalderen å komme til denne kirken? Hvorfor bygde kong Sverre borgen sin akkurat her? Omvisningen er ypperlig som innledning til temaet middelalder.
Kr. 25,- pr. elev

Byggeskikk – Høst

Hus forteller en historie om menneskene som bodde der, hvordan de levde og hvilke utfordringer de ble stilt ovenfor. Med utgangspunkt i bygninger på museet ser vi på materialvalg, byggetek-

nikk, rominndeling og blir bedre kjent med den lokale byggeskikken.
Kr. 25,- pr. elev

På skolebenken i 1866 – Vår

I den gamle skolestua, Værhusbakken fra Selbu, kan dere få en smakebit av hvordan det var å gå på skolen på slutten av 1800-tallet. Hva betydde fastskoleloven fra 1860? Hvilke fag ble det undervist i, og hvem kom til skolen? Vi går ut og inn av rolle.
Kr. 25,- pr. elev

8.–10. trinn

Livsbilder – Høst og vår

Dette er en moderne utstilling som handler om livet i Trondheim og Trøndelag de siste 150 år. Menneskenes ulike livsfaser; barndom, ungdom, voksenliv og alderdom er rød tråd i utstillinga. Introduksjon til utstillingen samt oppgaver som elevene kan løse alene eller sammen i grupper.

Kr. 25,- per elev

Samisk kultur – Vår

I museets sørsamiske avdeling har vi både *njella* (samisk stabbur) og et jervbur. Rundt bålet i gamma forteller vi om sørsamenes kultur og levesett. I forhold til norskfaget kan vi også fortelle et eventyr, og bruke det som utgangspunkt til en diskusjon omkring typiske trekk og skikkelser ved samiske eventyr. Tilbudet egner seg godt som oppstart til temaet. Vi kan også vise en film om bygging av en gamme.

Kr. 40,- pr. elev

Videregående

Byggeskikk – Høst

Hus forteller en historie om menneskene som bodde der, hvordan de levde og hvilke utfordringer de ble stilt ovenfor. Med utgangspunkt i bygninger på museet ser vi på materialvalg, byggeteknikk, rominndeling og blir bedre kjent med den lokale byggeskikken.

Kr 25,- pr. elev/ student

Bondesamfunnet – Høst

Omvisningen foregår ute i friluftsmuseet, hvor vi besøker Lo kirke fra begynnelsen av 1600-tallet, ei dagligstue og ei feststue fra 1800-tallet. Gjennom denne dialogbaserte omvisningen blir elevene først og fremst kjent med hva folks hverdag og arbeidsdag bestod av, men de får også høre om hvor spennende det var å komme i god tid til kirka på søndagene og hvordan de forberedte og feiret et bryllup. Denne omvisningen er ypperlig å kombinere med et besøk i vår basisutstilling Livsbilder. Denne omvisningen kan også bestilles på engelsk, tysk eller fransk.

Kr. 25,- pr. elev/ student

Hygiene og kjøkkenrevolusjon – Vår

Hvordan var hverdagen uten innlagt vann, dusj eller bad og doer var en stang bak låven? Eller da lus og lopper i skinnfellen var det ”normale” og alle spiste fra samme grøtfat? Vi tar utgangspunkt i det gamle bondesamfunnet og ser nærmere på hvilke rammebetingelser som var til stede for personlig hygiene og god helse. Vi besøker en gård fra begynnelsen av 1800-tallet, og tar også turen innom den nye delen (kjøkkenrevolusjon) av vår permanente utstilling. Her ser vi nærmere på hvilken betydning innlagt vann og strøm hadde for bl.a. husmorsrollen.

Kr. 25,- pr elev/ student

1700-tallets borgerskap – Vår

Bli med Maren Boysen tilbake til Trondheims gullalder. Maren Boysen, eller fru Hans Nissen, viser Trondheim på 1700-tallet slik hun opplevde det. Maren inviterer deg inn i sitt hjem, Hans Nissen gården, hvor det ble drevet krambodutsalg. Videre går turen også innom Gramgården. Hvordan levde borgerskapet i Trondheim på 1700-tal-

let – og hvordan var det å være blant de fattigste?

Kr. 25,- per elev/ student

Er DU normal? (5.-13. trinn – H&V)
Norsk Døvemuseum fører en dialog med elevene omkring det å være normal/unormal. Hvem er de såkalte normale? Hvem bestemmer hvem som inkluderes i den gruppen? Hva skjer med de som ekskluderes fra gruppen? Hvor går grensene for det normale/unormale? Hvor mye kan vi akseptere av ulikheter? Hvor annerledes er det greit å være før man må settes i bås og repareres? Norsk Døvemuseum bruker døve og døvhet som et eksempel i denne dialogen, og viser både til historien og nåtidige hendelser. Utstillingen legger et grunnlag for refleksjon rundt teknologiens påvirkning av våre liv og de etiske dilemma dette skaper i våre liv. Vi gir ikke noe fasitsvar, men gir rom for å la elevene ytre sine meninger i trygge omgivelser.

Vi tilbyr interaktive oppgaver laget med

utgangspunkt i læreplanen. Vi fokuserer på språk og identitet.

Kan du lytte med øynene?

I opplevelsrommet, Rom-x, løser elevene en rekke oppgaver kun ved hjelp av kroppsspråk og mimikk. Vi kommuniserer visuelt. Klarer du å kommunisere med døve, på tross av at du ikke kan tegnspråk? Er det vanskelig å kommunisere visuelt? Bør alle, også hørende, lære tegnspråk? Hvordan er det å leve i en verden der alt tilrettelegges for den funksjonsfriske?

I tillegg til selve museumsbesøket er det utviklet et ressurshefte, med oppgaver til både for- og etterarbeid. Ressursheftet er i utgangspunktet lagt opp for hørende elever, men er mulig å bruke som grunnlag også for døve og hørselshemmede elever.

Sted: Bispegata 9

Pris: Museet har egne gruppepriser og skolepriser

Varighet: ca 1,5 timer

Maks 30 pers per gruppe

2 formidlere som differensierer innhold og opplegg i forhold til de forskjellige skoletrinn

Trondhjems Sjøfartsmuseum

En reise med skoleskipet Tordenskjold (1.-4. trinn)

Dette tilbudet foregår på Trondhjems Sjøfartsmuseum i Trondheim sentrum (ligger ved siden av Radisson SAS). Elevene får være med på en reise tilbake til skoleskipet Tordenskjold der de blir opplært i alt en dugelig sjømann skal kunne; navigering, knyte skipsknuter, synge sjantier, m.m. Elevene lærer bl.a. om livet på sjøen, om Trondheim som sjøfartsby og om overgangen fra seil til damp gjennom

formidling og ulike oppgaver knyttet til dette. Formidleren veksler på å være guide og i rolle som skipperen fra skoleskipet. Opplegget er basert på stor grad av elevaktivitet.

Sted: Trondhjems Sjøfartsmuseum (rett ved siden av Royal Garden)

Varighet: ca. 1 time

Pris: Kr. 30,-

Antall: Opplegget fungerer best i litt mindre grupper – vi anbefaler ca 20 elever av gangen

Historier fra et marked

Historier fra et marked (1. okt – 4. nov)

I en fargerik og dialogbasert utstilling bringes den indiske markedsplassen til Trøndelag: Sverresborg Trøndelag Folkemuseum har satt sammen en utstilling som tar utgangspunkt i historier fra en indisk markedsplass, og som vil belyse sosiale og kulturelle aspekter ved samtidens India. Hvem kan vi møte på markedsplassen? Hva slags varer finner vi der? Hvem har produsert dem? Elevene får mulighet til å bruke sansene, og utfordre sine egne bilder av India. Hvilke likheter finnes det mellom vår kultur og den indiske – og har indisk kultur også påvirket oss?

Etter en dialogbasert omvisning i utstillingen, får elevene være med på resirkuleringsverkstedet. Her resirkulerer vi melkekartonger og avisapir og lager nye og fine gjenstander av det, som f.eks lommebøker, esker og papirposer.

Tidspunkter for opplegget: mandager, torsdager og fredager kl. 0945-1115 og 1145-1315. Tirsdager kl. 0945-1115. (1,5 timers opplegg)

Pris: Kr. 40,- per elev

Gratis for 6. trinn gjennom DKS

SverresborgJUL

Jul i gamle dager (1.–7.trinn)

Foran peisilden i Oppdalsstuene forteller vi om jul og juleforberedelser i gamle dager. Dere får se gjenstander som ble brukt til bl.a. lysdypping og baking. I løpet av fortellerstunda blir dere også bedre kjent med en gråkledd liten kar med rød nisselue... Nissefortellingene blir dramatisert.

Tid: Hver hele time fra kl.0900 i perioden 28. november – 21. desember

Kr. 35,- pr. elev

Butikkjomfruas julefortellinger (3.–6. trinn)

I motsetning til juletilbudet på Oppdalsstunet, hvor vi hovedsakelig formidler om juleforberedelser og feiring på bygda, ser vi i dette tilbudet på jul i byen. Vi bruker colonial og fedevarehandelen som scene, og "butikkjomfrua" som fortellerske. Hun har hørt mange spennende sagn og fortellinger om jula, og forteller de gjerne videre

til dere. Tror dere på alt det dere får se og høre i ei tid fylt av overtro? (Spilles i oppvarmet lokale)

Tid: Hver hele time fra kl.0900 i perioden 5.-9. desember

Kr. 35,- pr. elev

Jul i det gamle bondesamfunnet (8.–13. trinn)

I ei av tømmerstuene fra Oppdal forteller vi om arbeidet som måtte gjøres før jul for 150–200 år siden. Hvilke merkedager og frister var det viktig å overholde? Dere får se gjenstander som ble brukt til bl.a. lysdypping og baking. Hvordan feiret man så selve julaften? Og var det vanlig med mange gaver under treet i gamle dager? Vi sammenligner med dagens juleforberedelser og feiring. På slutten av den kulturhistoriske formidlingen gir vi også her en kort smakebit av noen av anekdotene om fjøsnissen – en viktig figur i norsk

folketro.

Tid: Hver hele time fra kl.0900 i perioden 28. november – 21. desember

Kr. 35,- pr. elev/student

Juleverksted (1.–7. trinn)

Vi har juleverksted i uke 49 og 50 (5.–16. desember). Den første uken er det toving, den andre uken tilbyr vi lysdypping. Barna får med seg det de lager – kanskje det blir en fin julegave?

Tid: Hver hele time fra kl.0900 på mandager, torsdager og fredager.

Pris: Kr. 35,- pr. elev

NB! Vi tilbyr en gunstig pakkepris!

Bestiller dere en juleverkstedsaktivitet kombinert med enten *Jul i gamle dager* eller *Butikkjomfruas julefortellinger* betaler dere kun kr. 60,- pr. elev.

Praktisk info / bestilling

Ønsker dere å bestille et tilbud på Sverresborg eller på Trondhjems Sjøfartsmuseum, så tar dere kontakt med bookingkontoret på Sverresborg via:

E-post: booking@sverresborg.no (vi anbefaler at dere sender e-post)

Eller per tlf.: 73 89 01 15 (man-fre kl. 08.00 – kl. 11.30)

Priser

Se pris under hvert tilbud. Lærere/ledere har gratis adgang. Foreldre/foresatte som følger gruppen betaler samme pris som eleven. Vi tilbyr «pakkepris» om dere bestiller flere tilbud til samme dag. Ved skoleavslutninger e.l. kan våre griller bestilles til kr. 150,- per grill (forbudt med engangsgriller).

Minstepris for skolegrupper: Kr. 500,-

Den kulturelle skolesekken

6. trinn får velge mellom et av følgende 3 opplegg: Samisk kultur, Historier fra

et marked (India 2011) eller Spor av middelalder. Egen info sendes ut til kulturombudene på dette. Påmelding snarest og innen 30. september til marielle.malmo@sverresborg.no

Sverresborgkortet

Kortet gjelder for bruk av parkområdet til egne utflukter. Meld likevel fra på forhånd når dere kommer og hvor mange dere blir, så får vi ført dere inn på vår statistikk. Inngang via resepsjonen i publikumsbygget i Sverresborg Allé (tlf. 73 89 01 10). Sverresborgkortet gjelder frem til 14. juni 2012, for alle trinn, og kan brukes så mye dere ønsker. Inkluderer også adgang til vårt utstillingsareale innenfor vår åpningstid kl. 11-15. Påmelding kreves. Pris: Kr. 550,- pr. skole

Matpakkehus bestilles på forhånd. Gratis.

Husk: Læreren har ansvar for elevene under hele museumsbesøket. Alle grupper må ha med seg minst en voksen person.

Norsk Døvemuseum tar i mot bestillinger hele året! Ønsker dere å bestille et tilbud her, tar dere direkte kontakt via:

E- post: ndm@sverresborg.no

Eller per mob.: 468 29 205 (73 89 01 15)

Intro til utstillingen Livsbilder, med tilhørende oppgaver tilpasset det enkelte trinnet, tilbys også hele året. Etter avtale.

Ønsker dere å komme på Samisk kultur eller på et av våre juletilbud, anbefaler vi tidlig bestilling da dette er meget populære tilbud. Førstemann til mølla!

Se også www.sverresborg.no.

	Høst 2011				Vår 2012					
	Aug	Sep	Okt	Nov og des	Jan	Feb	Mars	Apr	Mai	Jun
1-4 trinn	Kong Sverre	Kong Sverre	Kong Sverre	Jul i gamle dager og juleverksted			Samisk	Tordenskjold	Eventyr	Eventyr
	Gamle gården	Gamle gården	Gamle gården				Musikk på museum (uke 9-12)			
5-7 trinn			Historier fra et marked	Jul i gamle dager og juleverksted	Samisk		Samisk	Samisk	Skoletime	Skoletime
		Byggeskikk	Byggeskikk							
	Middelalder	Middelalder								
8-10 trinn		Byggeskikk	Byggeskikk	Jul i det gamle bondesamfunnet				Samisk	Skoletime	Skoletime
	Middelalder	Middelalder								
VGS	Bondesamfunnet	Bondesamfunnet	Byggeskikk	Jul		1700-tallet	1700-tallet	Hygiene	Hygiene	Hygiene
Alle	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder	Livsbilder